

Előszó

A nevelés nem csupán egy a sok egyházi tevékenység közül, hanem – amint azt a II. Vatikáni Zsinat atyái hat évtizeddel ezelőtt leszögezték – az evangelizáció egészét átszövő valóság. Amikor 2025 novemberében a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Piarista Rend Magyar Tartománya közös szervezésében összegyűltünk, hogy megemlékezzünk a *Gravissimum educationis* kezdetű zsinati dokumentum kihirdetésének 60. évfordulójáról, nem egy lezárt múltat ünnepeltünk, hanem a jövőnk iránytűjét kerestük.

Ez a kötet, amelyet a *Mester és Tanítvány* folyóirat különszámaként nyújtunk át az olvasónak, a konferencia elhangzott gondolatait, tudományos és lelkipásztori reflexióit gyűjti egybe. Célunk, hogy segítsünk „új reményterképeket rajzolni” egy olyan korszakban, amelyben a gyors változások és a digitális zaj olykor elhomályosítják a lényeges horizontokat.

A kötetben szereplő írások rávilágítanak arra, hogy a katolikus nevelés ma is aktuális kihívásokkal néz szembe. XIV. Leó pápa a jubileum alkalmából kiadott *Új reményterképek rajzolása* kezdetű apostoli levelében gyönyörű allegóriával él: a nevelés olyan, mint a nyílt tengeren való utazás, ahol az intézmények és karizmák csillagképként mutatnak irányt. Ez a kép visszaköszön Michael Wallace Banach nuncius úr és Erdő Péter bíboros úr gondolataiban is, akik hangsúlyozzák: a katolikus iskola nem lehet egyfajta nosztalgikus menedék, hanem az innováció és a prófécia műhelyévé kell válnia.

A mai fiatalok szomjazzák a csendet és a reflexiót. Székely János püspök úr figyelmeztetése szerint a modern ember egyik legfőbb betegsége az „üresség neurózisa”, melyre a nevelésnek a lelkiesség és a személyes kísérés útján kell választ adnia.

Ahogy Diego Mattei fogalmazott, olyan korban élünk, ahol az algoritmusok uralják a figyelmet. Feladatunk, hogy a technológiát eszközként, ne pedig az ember helyettesítőjeként használjuk, megőrizve a nevelésben a „költészetet, az iróniát és a felfedezés örömet”. Meg kell tanítanunk a fiatalokat a „lefegyverző párbeszédre” és a hidak építésére egy gyakran agresszív és megosztott világban.

A kötetben hangsúlyt kap a szegények iránti elköteleződés, ahogyan a konferencián elhangzott: a katolikus nevelés szívét veszítjük el, ha elengedjük a legszegényebbek kezét. A tanító rendek – köztük a piaristák – eredeti karizmája ma is arra kötelez minket,

hogy ne csak elitet képezzünk, hanem minden társadalmi réteg számára kaput nyissunk az emberi méltóság teljességére.

Ez a kiadvány tehát nem csupán egy évfordulás emlékkönyv. Szeretnénk, ha az itt közreadott írások ösztönzést adnának minden pedagógusnak, aki nap mint nap „embert és szentet” próbál nevelni. Szent John Henry Newman szavaival élve: „a szív szól a szívhez” (*Cor ad cor loquitur*). A nevelés végül is ebben a személyes találkozásban valósul meg, ahol a tudás és a szeretet egymástól elválaszthatatlan egységet alkot. Fogadják e kötetet azzal a bizalommal és bátorsággal, amellyel hatvan évvel ezelőtt a Zsinati atyák útjára indították a *Gravissimum educationist*.

Budapest, 2026. február

Zsódi Viktor Sch.P.
tartományfőnök
Piarista Rend Magyar Tartománya